

Posudek vedoucího práce

Západní hudba v Československu v období normalizace

Adam HAVLÍK

Diplomová práce, ÚHSD FF UK, Praha 2012

Adam Havlík ve své diplomové práci navázal na svůj badatelský zájem a výsledky zkoumání hudebních burz v komunistickém Československu. Oproti své bakalářské práci rozšířil svůj pohled a podrobil zkoumání širší spektrum hudebních projevů – kromě distribuce nosičů se západní hudbou se zaměřil na přebírání západní hudby v oficiální produkci československé pop-music, na fungování institucí, které hudební provoz regulovaly a kontrolovaly, jejich postupy, klientelismus a (proto-)tržní vztahy v prostředí československé hudební tvorby atd. Podařilo se mu podat pěkný obraz hudební produkce a západních vlivů v Československu v posledních dvaceti letech diktatury.

Na práci je rovněž zcela zřetelně viditelná Havlíkova inspirace podněty, které načerpal během svého ersamovského pobytu na Freue Universität v Berlíně. Otázky populární kultury dnes tvoří velmi důležitou součást sociálně- a kulturněhistoricky pojatých analýz soudobých dějin a nabízejí četné inspirační motivy. Na Havlíkově práci je třeba ocenit skutečnost, že se tohoto nezalekl a pokusil se pro svůj projekt vytěžit vhodné motivy. Vedle toho však nezapomněl ani na důkladnou badatelskou práci: z jeho pramenů nejvíce oceňuji záznamy z přehrávek, které umožňují vhled do vyjednávání o tom, kdo a s jakým ziskem mohl provozovat hudební činnost – jak byly ideologické principy interpretovány nebo „překládány“ v praxi, kdo a jak s nimi nakládal, kde byly možné kompromisy a podle čeho se vyjednávaly atd.

Práce je poměrně přehledně členěna – ač jsem jistou Havlíkovu nesystematičnost musel občas korigovat (nebo ho na ni alespoň upozornit), výsledek je podle mě přehledný a umožňuje jasně prezentovat základní argument práce: západní hudba nebyla „pochodní svobody“, jejímž prostřednictvím by se socialističtí občané postupně emancipovali od totalitního režimu, nýbrž tvořila velmi důležitou součást režimní praxe – buď jako způsob naplnění utopických vizí a představ o kreativitě (umělce v socialistické společnosti), anebo jako zábava a únik. V tomto

závěru spočívá i hlavní výkladový přínos Havlíkovy práce, která je tak více než jen prvním přehledem vlivů západní hudby v pozdně komunistickém Československu. Havlík se touto prací zařazuje do toho proudu „revizionistické“ historiografie, která zkoumá základy stability a proces destabilizace komunistického režimu ze sociálně- a kulturněhistorické perspektivy.

V závěru vyjádřím své přesvědčení, že pokud by kolega Havlík měl i v budoucnu příležitost věnovat se analýzám pozdně socialistické kultury a společnosti, lze od něj očekávat poměrně velký přínos k současným diskusím. Práci *velmi rád doporučuji k úspěšné obhajobě.*

PhDr. Michal P u l l m a n n , PhD.